

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК

Філіпко
(підпис)

Л.О. Філіпковська
(ініціали та прізвище)

« 30 » серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік і аудит

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»,
28 «Публічне управління та адміністрування»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»,
073 «Менеджмент»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма «Менеджмент», «Публічне управління та адміністрування»,
«Управління проектами», «Менеджмент», «Менеджмент
ЗЕД»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма Облік і аудит
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
073 «Менеджмент»

освітньою програмою «Менеджмент», «Публічне управління та адміністрування»,
«Управління проектами», «Менеджмент», «Менеджмент ЗЕД»

« » 2019 р., – 11 с.

Розробник: Столярчук Г. В., доцент, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри «Фінансів»
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т.В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування» Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування», 073 «Менеджмент», Освітня програма <u>«Менеджмент», «Публічне управління та адміністрування», «Управління проектами», «Менеджмент», «Менеджмент ЗЕД»</u> Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл професійної підготовки	
Кількість модулів – 2		Навчальний рік:	
Кількість змістових модулів – 2		2019/2020	
Індивідуальне завдання <u>Розрахункова робота</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин –60/120		5-й	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		Лекції¹⁾	
		32 год.	
		Практичні, семінарські¹⁾	
		24 год.	
		Лабораторні¹⁾	
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	64 год.		
	Вид контролю:		
	залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійних і індивідуальних робіт становить: $(56/64 = 0,87)$.

¹⁾ Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Облік і аудит» формування системи знань з організації бухгалтерського обліку і аудиту на підприємствах України.

Завданням дисципліни є вивчення принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку, які застосовують для складання звітності підприємства.

В результаті засвоєння курсу «Облік і аудит» студент повинен

знати:

- Загальні основи і принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- види обліку;
- особливості і завдання обліку за різними його напрямками на підприємстві;
- способи обробки облікової інформації;
- принципи організації аудиторського контролю на підприємстві;
- методи і прийоми узагальнення і аналізу показників діяльності підприємства.

повинен вміти:

- розрізняти активні, пасивні, активно-пасивні синтетичні рахунки, аналітичні рахунки;

- складати проводки та розуміти економічний зміст господарських операцій підприємства;
- робити узагальнення даних поточного обліку;
- визначати види порушень у господарських операціях, робити аргументовані висновки та формулювати пропозиції за перевіреною інформацією.

мати уявлення:

- складання оборотних відомостей (простої та шахової);
- складання балансу та інших форм фінансової звітності підприємства;
- складання договору на проведення аудиту;
- складання аудиторського звіту та висновку.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль №1

ТЕМА 1. Вступ до навчальної дисципліни «Особливості обліку і аудиту підприємства».

Загальні відомості і значення бухгалтерського обліку в управлінні і контролі авіаційним підприємством, вимоги до обліку в сучасних економічних умовах.

ТЕМА 2. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку на підприємстві України.

Поняття бухгалтерського обліку. Принципи бухгалтерського обліку згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Особливості обліку на підприємствах, що випускають технічно складну продукцію. Класифікація господарських засобів (ресурсів) авіаційного підприємства та джерел їх формування. Метод бухгалтерського обліку, його основні елементи та їхня характеристика.

ТЕМА 3. Особливості складу і структури бухгалтерського балансу підприємства.

Баланс, його зміст і значення в інформаційній базі прийняття управлінських рішень. Загальна оцінка складу, структури й динаміки статей бухгалтерського балансу. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями. Виокремлення особливостей формування статей балансу авіаційного підприємства за допомогою спеціальних методів і прийомів: порівняльного методу, горизонтального й вертикального аналізів, факторного аналізу та методу фінансових коефіцієнтів.

ТЕМА 4. Рахунки бухгалтерського обліку й подвійний запис.

Рахунки бухгалтерського обліку, їхнє призначення і будова. Подвійний запис, його суть і значення. Синтетичні й аналітичні рахунки. Використання субрахунків на авіаційному підприємстві. План рахунків. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку на авіаційному підприємстві.

ТЕМА 5. Особливості документації та інвентаризації на підприємстві, техніка і форми бухгалтерського обліку.

Документація господарських операцій, її суть і значення. Класифікація бухгалтерських документів. Порядок прийняття, перевірки, обробки та зберігання документів. Інвентаризація, її види і значення. Поняття облікових реєстрів та їхня класифікація. Форми бухгалтерського обліку.

ТЕМА 6. Особливості обліку основних засобів на підприємстві.

Характеристика основних засобів авіаційного підприємства, критерії їх визнання, класифікація та оцінка. Облік надходження основних засобів. Облік амортизації основних засобів. Облік витрат на поліпшення та утримання основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Облік переоцінки основних засобів. Облік орендних операцій. Інвентаризація основних засобів.

ТЕМА 7. Особливості обліку виробничих запасів на підприємстві.

Визнання та оцінка запасів на авіаційному підприємстві. Облік надходження та вибуття виробничих запасів. Планування виробничих запасів. Нормування виробничих

запасів. Визначення фактичних залишків виробничих запасів. Аналіз стану запасів, їх складу і структури.

ТЕМА 8. Облік грошових коштів і розрахункових операцій на підприємстві.

Облік касових операцій. Облік операцій на поточних рахунках в національній та іноземній валюті. Облік інших безготівкових розрахунків.

ТЕМА 9. Облік розрахунків по оплаті праці на підприємстві.

Організація оплати праці на авіаційному підприємстві. Порядок нарахування заробітної плати працівникам. Розрахунок оплати праці. Утримання і вирахування із заробітної плати. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків по оплаті праці.

ТЕМА 10. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємств.

Визнання, класифікація та загальні принципи обліку доходів і витрат підприємства. Облік витрат операційної діяльності. Формування в обліку фінансових результатів.

Модульний контроль.

Змістовний модуль №2

ТЕМА 11. Сутність аудиту та організація аудиторської діяльності.

Предмет, задачі та сутність аудиту. Нормативна база аудиту. Класифікація видів аудиту. Організація діяльності аудиторських фірм. Поняття та призначення стандартів аудиту. Обов'язкова форма аудиту. Цілі та загальні принципи аудиту. Професійна етика аудиторів. Аудит на авіаційному підприємстві.

ТЕМА 12. Планування аудиторської перевірки на підприємстві.

Призначення планування в аудиті та розробки стратегії аудиту на авіаційному підприємстві. Попереднє планування в аудиторській перевірці. Ознайомлення з юридичними обов'язками та документообігом на авіаційному підприємстві.

Вибіркові дані та експертні оцінки. Методи (процедури) аудиту. Аудиторський ризик та методика його оцінки.

ТЕМА 13. Узагальнення результатів аудиторської перевірки.

Поняття та призначення робочих документів аудитора. Договір на проведення аудиту. Структура та призначення звіту аудитора. Аудиторський висновок: призначення, вимоги до змісту та структури. Види аудиторських висновків.

Модульний контроль.

Модуль 2

Розрахункова робота.

Залік.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
1. Вступ до навчальної дисципліни «Облік і аудиту»	5	2	-	-	-	3
2. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку на підприємстві України.	7	2	2	-	-	3
3. Особливості складу і структури бухгалтерського балансу підприємства.	7	2	2	-	-	3
4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.	7	2	2	-	-	3

5. Особливості документації та інвентаризації на авіаційному підприємстві, техніка і форми бухгалтерського обліку.	7	2	2	-	-	3
6. Особливості обліку основних засобів на авіаційному підприємстві.	7	2	2	-	-	3
7. Особливості обліку виробничих запасів на авіаційному підприємстві.	7	2	2	-	-	3
8. Облік грошових коштів і розрахункових операцій на авіаційному підприємстві.	7	2	2	-	-	3
9. Облік розрахунків по оплаті праці на авіаційному підприємстві	7	2	2	-	-	3
10. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності авіаційних підприємств.	7	2	2	-	-	3
Модульний контроль 1	2	-	2	-	-	-
Всього за змістовним модулем 1	70	20	20	-	-	30
Змістовний модуль 2						
11. Сутність аудиту та організація аудиторської діяльності.	9	4	-	-	-	5
12. Планування аудиторської перевірки на авіаційному підприємстві.	9	4	-	-	-	5
13. Узагальнення результатів аудиторської перевірки.	8	4	-	-	-	4
Модульний контроль 2	2	-	2	-	-	-
Всього за змістовним модулем 2	28	12	2			14
Модуль 2						
Розрахункова робота	20	-	-	-	-	20
Залік	-	-	2	-	-	-
Усього годин	120	32	24	-	-	64

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		20
1	1. Вступ до навчальної дисципліни «Облік і аудиту»	2
2	2. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку на підприємстві України.	2
3	3. Особливості складу і структури бухгалтерського балансу підприємства.	2
4	4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.	2
5	5. Особливості документації та інвентаризації на авіаційному підприємстві, техніка і форми бухгалтерського обліку.	2
6	6. Особливості обліку основних засобів на авіаційному підприємстві.	2
7	7. Особливості обліку виробничих запасів на авіаційному підприємстві.	2
8	8. Облік грошових коштів і розрахункових операцій на авіаційному підприємстві.	2

9	9. Облік розрахунків по оплаті праці на авіаційному підприємстві	2
10	Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності авіаційних підприємств.	2
Змістовий модуль 2		4
11	Сутність аудиту та організація аудиторської діяльності.	1
12	Планування аудиторської перевірки на авіаційному підприємстві.	2
13	Узагальнення результатів аудиторської перевірки.	1

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи обліку і аудиту		
1	Принципи бухгалтерського обліку згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».	3
2	Побудова бухгалтерського балансу.	3
3	Рахунки бухгалтерського обліку, їхнє призначення і будова.	3
4	Документація господарських операцій. Класифікація бухгалтерських документів.	3
5	Облік оренди основних засобів (операційна та фінансова оренда).	3
6	Методи оцінки вибуття виробничих запасів.	3
7	Вексельні розрахунки підприємств.	3
8	Облік коштів на карткових рахунках.	3
9	Особливості застосування різних форм оплати праці на авіаційному підприємстві.	3
10	Облік доходів і витрат від інвестиційної діяльності на авіаційному підприємстві.	3
	Разом	30
Змістовний модуль 2. Теоретичні основи аудиту		
11	Ознайомлення з законом «Про аудиторську діяльність в Україні» та міжнародними стандартами аудиту.	5
12	Вимоги достовірності і правдивості до робочих документів аудитора.	5
13	Застосування вибіркового методу за різними напрямками фінансового аудиту.	4
	Виконання розрахункової роботи	20
	Разом	34
	Всього	64

7. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи (5 семестр) на тему - «Складання та аналіз балансу підприємства».

Індивідуальні дані отримують множенням даних загального варіанта на індивідуальний коефіцієнт. Індивідуальний коефіцієнт присвоюється згідно з порядковим номером у списку групи.

1. Провести рознесення початкового сальдо по рахунках. (Брати до уваги відміну активного рахунку, пасивного і активно-пасивного).

2. Заповнити журнал господарських операцій. Розрахувати припущення суми за операціями.
3. Провести запис початкових залишків на 1.03.18 р, операцій за березень місяць і кінцевих залишків на 1.04.18 р в схемах рахунків.
4. Скласти оборотну відомість.
5. Скласти баланс підприємства на бухгалтерському бланку в тисячах гривень.

Після складання балансу проаналізуйте і напишіть висновки про:

1. розмірі прибутку (збитку) підприємства, який числиться в балансі;
2. структурі оборотного і необоротного капіталу підприємства;
3. динаміці запасів;
4. розмірі власного капіталу;
5. розмірі позикового капіталу підприємства;
6. ступеня ефективності управління підприємством.

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладання; дослідницький.

9. Методи контролю

За змістовними модулями 1-2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, письмовий тестовий контроль.

Підсумковий контроль міститься у проведенні письмового заліку (білети 25 варіантів: 2 теоретичних питання та 1 задача у кожному).

10. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

10.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист практичних робіт	3...5	4	12...20
Модульний контроль	10...15	1	10...15
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	5	0...5
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	3...5	4	12...20
Модульний контроль	10...15	1	10...15
Виконання і захист РР	16...20	1	16...20
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох теоретичних запитань та одного практичного завдання, максимальна кількість балів за кожне теоретичне запитання – 20, за практичне - 60 (сума – 100 балів).

10.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

- Загальні основи і принципи організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- види обліку;
- особливості і завдання обліку за різними його напрямками на підприємстві;
- способи обробки облікової інформації;
- принципи організації аудиторського контролю на підприємстві;
- методи і прийоми узагальнення і аналізу показників діяльності підприємства.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки:

- розрізняти активні, пасивні, активно-пасивні синтетичні рахунки, аналітичні рахунки;
- складати проводки та розуміти економічний зміст господарських операцій підприємства;
- робити узагальнення даних поточного обліку;
- визначати види порушень у господарських операціях, робити аргументовані висновки та формулювати пропозиції за перевіреною інформацією.

10.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі практичні завдання та розрахункове завдання, розв'язати практичне завдання у білеті.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, захистити всі практичні завдання, виконати розрахункову роботу, здати модульне тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: розрізняти активні, пасивні, активно-пасивні синтетичні рахунки, аналітичні рахунки; складати проводки та розуміти економічний зміст господарських операцій підприємства. Розв'язувати практичні завдання прикладного характеру.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

1. Столярчук Г.В. Бухгалтерський облік [Текст]: зб. задач / Г.В. Столярчук. – Х.: Нац. аерокосм. Ун-т ім. М.Є. Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2011. – 44 с.
2. Столярчук Г.В. Фінансовий облік [Текст]: навч. посіб. до самост. вивчення дисципліни / Г.В. Столярчук. – Х.: Нац. аерокосм. Ун-т ім. М.Є. Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2012. – 52 с.
3. Столярчук Г.В. Аудит [Текст] / Г.В. Столярчук. – Х.: Нац. аерокосм. Ун-т ім. М.Є. Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2009. – 56 с.

Методичне забезпечення з дисципліни можна знайти за посиланням:
<http://library.khai.edu/>

11. Рекомендована література

Базова

1. Завгородний В.П. Бухгалтерский учет в Украине (с использ. нац. стандартов) / В.П. Завгородний: Учеб. пособие для студентов вузов. – 5-е изд., доп. и перераб. – К.: А.С.К., 2011. – 848 с. – (Экономика. Финансы. Право).
2. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів./ За редакцією Ф.Ф.Бутинця. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир. ПП «Рута», 2012. – 688 с.
3. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність / Н.М. Ткаченко: Підручник. – К.: Алетра, 2016. – 1080 с.
4. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку / В.Г. Швець. Підручник. – К.: Знання, 2014. – 234 с.
5. Костюченко В.М.: Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України / В.М. Костюченко. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2014. – 528 с.
6. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організації і методика аудиту: Навч. посіб./ Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – К.: Каравела, 2014. - 568 с.
7. Международные стандарты аудита/Под ред. Ж.А. Кеворковой. – М.: Юрайт, 2014.

8. Петровська І.О. Аудит: Навч. посіб. для дистанційного навчання / Петровська І.О., Шмакова Т.В.; За наук. ред. Л.Г. Чернюк. - К.: Університет «Україна», 2015. – 104 с.

Допоміжна

1. Одегов Ю.Г. Аудит и контроллинг персонала: учеб.пособие / Ю.Г. Одегов, Т.В. Никонова. – М.: Экзамен, 2012. – 448 с.

2. Облік, аналіз і аудит: навч. посіб. / Т.М. Серікова, В.Д. Понікаров, Є.П. Кожанова, І.П. Отенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 380 с.

3. Усач Б.Ф. Організація і методика аудиту: підруч. / Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос. – К.: Знання, 2014. – 295 с.

12. Інформаційні ресурси

1. «Баланс - Библиотека бухгалтера» www.chekavo.kiev.ua
2. Нормативні акти України - [http:// www/nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua)
3. Практическая бухгалтерия в Украине www.radnykpres.com.ua